Geologian tutkimuskeskus
Mineraalitalouden ratkaisut

Eduskunnan talousvaliokunta

LAUSUNTOPYYNTÖ VALTIONEUVOSTON SELVITYS: SUOMEN ENNAKKOVAIKUTTAMIS-LINJAUKSET EU:N TULEVAAN RAAKA-AINEALOITTEESEEN (ASIA E 160/2022 VP)

Geologian tutkimuskeskus kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvityksestä Suomen ennakkovaikuttamislinjaukset EU:n tulevaan raaka-ainealoitteeseen.

Geologian tutkimuskeskus on aiemmin antanut lausunnon (GTK/841/00.17/2022) koskien Euroopan komission ehdotusta kriittisten raaka-aineiden asetukseksi (”EU CRM Act”). Liittyen dokumenttiin ’Call for evidence for impact assessment related to the European Critical Raw Materials Act (Ref. Ares(2022)6746256 - 30/09/2022)’, julkaistu: https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/commission-seeks-views-future-european-critical-raw-materials-act-2022-09-30_en

Tämän taustalla on myös Euroopan komission puheenjohtaja von der Leyenin Unionin tilaa koskeva puhe 14 syyskuuta 2022, jossa asia mainitaan.

Suomen ennakkovaikuttamislinjauksista

Geologian tutkimuskeskus (GTK) katsoo, että EU:n CRM Act -esitys on kannatettava ja ajankohtainen, kun ns. vihreä energiasiirtymä yhdessä muun teollisen tuotannon lisäksi, vaatii yhä suurempia raaka-ainemääriä.

GTK näkee, että päättäjien tulisi luoda säädäntöä ja työkaluja, jotka tukevat eurooppalaista, kestävää raaka-aineteollisuutta tuotantoketjujen monipuolistamiseksi ja kriittisten riippuvuuksien vähentämiseksi. Näin vähennetään merkittävästi sekä kansallisten että EU:n talouksien strategisia riskejä ja riippuvuutta, jotka tulevat EU:n ulkopuolisista tekijöistä, kuten maista, joihin on keskittynyt globaalisti merkittävää raaka-aine- ja välituotetuotantoa ja joihin liittyy suuria poliittisia, sosiaalisia ja ympäristöriskejä. Tämä muutos lisäisi EU:n ja EU:n jäsenvaltioiden strategista autonomiaa. Samalla vähennetään kaikkeen teolliseen toimintaan liittyvää ympäristökuormitusta ja sosiaalisia ongelmia sekä Euroopassa että muualla. Kaikkinensa nämä toimet voisivat merkittävästi lisätä investointeja myös Suomen kansantalouteen.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d303919e-28c5-4ac9-a413-d53a8bc91b4f
visma sign
www.vismasign.com

GTK pitää tärkeänä, että säädöksillä hallinnoidaan kaiken kaivos- ja muun teollisen toiminnan tuottaman materiaalin – myös jätteeksi luokitellun – hyödyntämistä kiertotalouden kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tällä suojellaan ympäristöä ja varmistetaan että mahdolliset strategisesti merkittävät raaka-ainevarat voidaan ottaa käyttöön aina kun niitä tarvitaan.

GTK näkee, että säädöksillä tulee myös varmistaa, että sekä kansallisella että EU-tasolla on laadullisesti yhteneväinen tieto mitä raaka-ainevaroja kussakin maassa on, ja millä tarkkuudella sellainen tieto on saatavissa. Tämä koskee sekä maan kamarassa olevia malmivaroja että jätteeksi luokiteltuja massoja. Vain tällä tavoin voidaan järjestää kansallinen raaka-aineiden tilinpito.

GTK:n mielestä komission ehdotus EU:n jäsenmaiden valtiollisten organisaatioiden operatiivisesta verkostosta on kannatettava. Raaka-aineiden toimitusketjut ja niiden sensitiivisyys on yksi avainkysymyksistä EU:n raaka-aineiden saannin potentiaalisten häiriöiden ymmärtämisessä ja niihin varautumisessa. GTK:lla on kattavat ja hyvin toimivat yhteydet eurooppalaisiin sisarorganisaatioihin ja valmiutta osallistua tähän työhön, jonka ytimen eurooppalaiset geologiset tutkimuskeskukset voivat muodostaa.

GTK pitää tärkeänä, että kiertotalouden näkökulmat huomioidaan. Keskeistä on kiertotalouden edistäminen tukemalla tutkimusta ja luomalla kannustimia sekä toimintaa edistävä sääntely, joilla muutetaan käyttökelpoisiksi raaka-aineiksi se, mikä nyt luokitellaan jätteeksi. GTK kuitenkin korostaa, että kiertotalous ei yksin riitä ratkaisemaan EU:n riippuvuutta kriittisistä raaka-aineista, sillä materiaalia ei ole, eikä näytä tulevan riittävästi kierrätettäväksi, edes vuosikymmenten tähtäimellä. Sen vuoksi erityinen huomio on kiinnitettävä malminetsinnän ja kaivostoiminnan turvaamiseen, erityisesti kriittisten ja strategisten metallien ja mineraalien osalta.

Tämä lausunto on sähköisesti allekirjoitettu

Geologian tutkimuskeskus

Saku Vuori,

Johtaja, tiede ja innovaatiot

Olli Breilin,

Johtaja, operatiivinen toiminta

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d303919e-28c5-4ac9-a413-d53a8bc91b4f
visma sign
www.vismasign.com

JAKELU:

Operatiivinen johto

GTK:n kirjaamo

Yksikön päällikkö Asko Käpyaho

Ryhmäpäällikkö Mika Posio

Erikoistutkija Pasi Eilu

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d303919e-28c5-4ac9-a413-d53a8bc91b4f
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 3 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

OLLI KALEVI BREILIN
Geologian tutkimuskeskus, FI02446807, PL 96 (Vuorimiehentie 5), 02151, Espoo
5c619076-883f-40d0-97d3-045075eaf9fb - 2023-02-10 12:51:12 UTC +02:00
BankID / MobileID - a24dbd1a-1ed7-4139-98bc-d12f8c2d34a9 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

SAKU KALEVI VUORI
Geologian tutkimuskeskus, FI02446807, PL 96 (Vuorimiehentie 5), 02151, Espoo
87cba79e-7d13-44c2-869c-816a385e2df9 - 2023-02-10 13:23:37 UTC +02:00
BankID / MobileID - b44fe467-fd17-40d7-b80d-2f99e8ae1333 - FI
Representative - Nimenkirjoitusoikeus - Firmateckningsrätt - Representant - Repræsentant

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende